

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXX. évfolyam 6. szám

*Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2023. június

A tartalomból:

2. Önkormányzati hírek
3. IN MEMORIAM: Tímár Sándor
4. A Szent Gellért Iskola hírei

6. Úrnapja

8. Endrődiek Baráti Körének májusi programjai

10. Endrőd története

17. Jubileumi ünnepség Nagyenyeden

20. FÉNYKÉPALBUM: malmok

NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS NAPJA

TRIANON

SZÓLJANAK A HARANGOK!

2023

FELHÍVÁS

a Kárpát-medencei egyházközségek
és gyülekezetek számára
a trianoni békediktátum évfordulóján

**Harangozzunk templomainkban
és imádkozzunk hazánkért
JÚNIUS 4-ÉN 16.30-kor!**

A HARANGSZÓ
imádságra hív
örömet közvetít
győzelmet ünnepel
veszélyre figyelmeztet
halottat búcsúztat
az élet jele
a megmaradás bizonyítéka

„Trianon árnyékában élve feledjünk el minden személyi sérelmet, pártoskodást és nyújtsunk testvérséget mindenkinek, aki szívében és szándékában magyar még, még akkor is, ha nézeteink sok mindenben nem egyeznek.” Wass Albert

Visszajelzés és részletes információ: www.keesz.hu

2023. május 26-án 14 órától ülésezett a Képviselő-testület a Városháza Vitéz Váry József termében, ahol 23 napirendi pontról hozta meg a döntéseit.

Megtárgyalta és elfogadta a rendőrség beszámolóját a közbiztonság helyzetéről, valamint a Szarvasi Hivatásos Tűzoltóság és a Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóság 2022. évi tevékenységéről.

Molnár Sándor r. alezredes kapitányságvezető elkészítette és benyújtotta beszámolóját a Képviselő-testületnek. Sajnálatos, hogy a Szarvasi Rendőrkapitányság illetékességi területén a bűnesetek száma összességében az elmúlt évekhez képest 4,6%-os növekedést mutat, míg Gyomaendrőd területén ez a szám 38,6%-kal nőtt.

-Nőtt a közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények száma: 19 esettel

-Gyomaendrőd Város területén regisztrált, kiemelten kezelt bűncselekmények alakulása: 2022.-ben 1 emberölés lett regisztrálva, de 8 esettel növekedett a testi sértés elkövetése miatti eljárás. Az elkövetett 15 esetből 11 a súlyos testi sértés kategóriába esett.

Garázdaság elkövetése miatt 13 esetben folyt eljárás, amely 7 esettel emelkedett 2021 évhez viszonyítva.

A vagyon elleni bűncselekmények közül továbbra is a lopás a meghatározó, amely bűnesetből 30 lett regisztrálva a 2022-es évben.

A lakásbetörések száma 6-ról 5 esetre csökkent, míg rongálás miatt 2 esetben folyt eljárás. Csökkent a csalás miatti bűnesetek száma is, illetve a kiskorúak veszélyeztetése miatti eljárás is a 2021. évhez viszonyítva.

A kiemelten kezelt bűncselekmények körén kívüli fontosabb bűncselekményeket 67 esetben követték el.

A rendőri eljárás során regisztrált bűncselekmények nyomozás-eredményességi mutatója a rendőrkapitányság esetében 2022-ben 81%, s ezzel szemben 2021-ben ez az érték 68,6%-ot mutatott.

Az értékelt időszakban a körzeti megbízott státuszok 95%-a felöltött volt, Gyomaendrőd város területén 2 fő rendszeresített státusz betöltött volt. A rendőrkapitányság illetékességi területén az egy fő körzeti megbízottja jutó lakosság száma 2.608 fő.

A rendőrség további kiemelt célja a lakosság biztonságérzetének növelése, a közterületi rend fenntartása, a köznyugalom megóvása.

A Szarvasi Hivatásos Tűzoltó Parancsnokságtól Bíró Zoltán tűzoltó parancsnok beszámolóját elemezték és fogadták el a képviselők. Az összegzésből megtudhatták a testület tagjai, hogy a koronavírus-járvány és az Ukrajnában folyó háború új kihívások elé állította a Szarvasi Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság állományát. Az eddig nem tapasztalt nehézségek mellett a megváltozott körülményekhez igazodva teljesítették az elvárt és kitzűzött feladatokat. Fő célkitűzése volt a szabadtéri és az épített környezetben bekövetkező tüzek megelőzése érdekében kifejtett lakossági tájékoztató és figyelemfelkeltő tevékenység a személyi sérülések és tüzesetben történt halálesetek elkerülése végett.

2022-ben a bejelentések száma növekedést mutattak a tüzesetek számát illetően, így 22 esettel növekedett az, az elmúlt évhez viszonyítva. Tüzesetben sajnos 1 személy elhunyt, tűzvizsgálati hatósági eljárás 5 esetben indult el.

A tüzesetek számának eloszlása szerint a legtöbb esemény márciusban és a nyári hónapokban történt. Ez utóbbi összefüggésbe hozható a hosszan tartó szárazsággal, mivel többségében szabadtéri tüzesetről beszélünk.

Az elmúlt években a téves riasztások száma is jelentősen növekedett, míg 2021-ben kis mértékben ugyan, de csökkent, majd 2022.-ben ismét növekedésnek indult. Ennek oka, a létesítményekbe telepített riasztók által indított jelzés valótlanúsága. Sajnos ezek a készülékek is elavulnak, cseréire szorulnak, aminek költsége igen magas. Egy esetben történt szándékosan megtévesztő jelzés.

Sajnos Gyomaendrőd területén jelentősen megemelkedett a káresetek száma. A település közigazgatási területéről 2022-ben 150 jelzés érkezett, ami 40 esettel több, mint az előző évben. (81 tüzesetből 45 szabadtéri, 9 otthon jellegű épületből, 2 tárolási épületben, 1 szálloda jellegű épületben, 11 egyéb eset, 13 téves jelzés)

A műszaki mentés miatt 69 riasztás érkezett a Szarvasi Tűzoltóságra. Leggyakoribb a fa kidőlés, viharok 30 db, közlekedési baleset 9 esetben riasztották a tűzoltókat, míg a többi esemény

igen változatos volt. (gázszivárgás, beteg mozgatása, ajtó felnyitás, állatbaleset, sérült mentése, eltűnt személy keresése, vasúti baleset, egyéb).

Beszámolt az egész évi munkájukról a Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóság parancsnoka Omiliák Csaba is, mely beszámolóiból megtudhattuk, hogy köztestületi formában működnek 11 főállású, valamint 6 önkéntes vonulós létszámmal.

A helyi tűzoltók 77 esetben lettek riasztva műszaki mentéshez, 77 alkalommal tüzeset, melyből 25 db téves jelzés volt. Az éves vonulások száma pedig elérte 175 alkalmat.

Beszámoltak az Önkormányzat intézményei a 2023. év első negyedév gazdálkodásának alakulásáról is. (Gyomaendrőd Város Önkormányzata, Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal, Határ Győző Városi Könyvtár, Kállai Ferenc Integrált Kulturális Intézmény és Művelődési Ház, Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Kistérségi Óvoda és Bölcsőde, Gyomaendrőd Család-és Gyermekjóléti Központ, Térségi Szociális Gondozási Központ)

A legtöbb intézmény estében úgy a kiadások, mint a bevételek időarányosan alakultak, kivételt képeznek azok az intézmények, amelyeknek az energia számlái nem érkeztek meg erre az évre és ezek hiánya erősen torzítja az adott intézmény költségvetését.

A beszámoló között szerepelt az-az átfogó értékelés, amely az önkormányzat 2022. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását mutatta be a Képviselő-testületnek.

Főbb mutatói:

A beszámoló bemutatja település demográfiai helyzetét 2016-tól 2022-ig a 0 és 18 éves korosztályra. Sajnos a születések száma az előző évekhez képest csökkenést mutatnak a KSH adatai szerint városunkban.

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
114 fő	105 fő	120 fő	110 fő	112 fő	114 fő	85 fő

Bepillantást nyertek a képviselők a Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok támogatási feltételeibe. Az ellátást Kormányrendelet szabályozza, (149/1997. (IX. 10) a hatáskört pedig a gyámhatóság gyakorolja. Megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban lévő családok száma csökkent, míg a hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek száma ingadozik. Ennek oka az lehet, hogy a kategória megállapítása nem automatikus, a szülők kérelmétől függ. 2022-ben 41 esetben került elutasításra a benyújtott kérelem, melynek oka, hogy az 1 főre eső jövedelem meghaladta a törvényben előírt jövedelemhatárt.

Települési támogatásban részesülők számadatai a gyermek jogán:

év	támogatásban részesülő gyermekek létszáma	támogatás Ft
2016	288	3.479.670
2017	246	3.208.280
2018	241	3.433.000
2019	212	2.915.600
2020	219	3.080.000
2021	260	2.620.400
2022	218	4.343.030

-2016-ban 18 család, 2017-ben 12 család, 2018-ban 16 család, 2019-ben 6 család, 2020-ban 17 család, 2021-ben 3 család, 2022-ben 4 család került elutasításra az egy főre eső jövedelem miatt.

A beszámoló bemutatta a szünidei gyermekétkeztetés számadatait is, melyet az önkormányzat kötelező feladatákként biztosítja a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek számára.

Szünidei gy. étkeztetés igénybe vevők száma	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
tavaszi szünet	102	69	28	25	33	41	31
nyári szünet	264	158	119	113	97	81	57
őszi szünet	75	61	45	59	55	33	-
téli szünet	126	57	42	71	72	63	42

A Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolóját minden év május 31. napjáig köteles elkészíteni az intézmény vezetője, melyet megtárgyal a Képviselő-testület. Pál Jánosné eleget téve kötelezettségének, a májusban esedékes ülésre benyújtotta azt az átfogó értékelést, amely 2022 évben a gyermekek védelméről és a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szól.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területe: Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében a következő lehetőségeket biztosítja: mentálhigiénés tanácsadás, a különböző támogatásokhoz való hozzájutás megszervezése, a családban jelentkező működési zavarok és konfliktusok megoldásának segítése, tanácsadás különböző élethelyzetekben. A szolgáltatás kliense a gyermek, az intézmény mindenkor az ő érdekeit képviseli.

A beszámoló tartalmazza még az intézmény tárgyi és személyi feltételeit, bemutatja a szakmai ellenőrzések eredményeit, a pályázati tevékenységeket, valamint az intézmény további terveit.

Településünkön az idei évben is várhatóan bőséges kínálat mutatkozik a nyári táborok tekintetében, mivel úgy az iskolák, mint a vállalkozások egy része is szervez nyári elfoglaltságot a gyermekek számára.

A nyári napközis ellátás finanszírozására az önkormányzat nem kap központi támogatást, mert az nem tartozik a kötelezően ellátandó feladatai közé. Ennek ellenére már „hagyománya” van az önkormányzat által szervezett nyári napközinek. Az elmúlt években a „Jelen és Jövő Gyermekéiért Alapítvány” közreműködésével valósulhatott meg a napközis ellátás. Az Alapítvány a 2023. évben is vállalja annak megszervezését, de igazodni kíván a nyári Erzsébet program kínálatához, melyre pályázatot nyújtott be.

Időpontok: július 3-7, július 10-14, július 24-28, július 31-augusztus 4, augusztus 14-18, augusztus 21-25.

2023. évben a maximálisan finanszírozott létszám 18 fő/hét

Az önkormányzat által fizetett támogatás: 8.000 Ft/gyermek

Önerő: 10000 Ft/gyermek

A képviselő-testület megszavazta a nyári tábor finanszírozását a 2022. év szabadmaradvány terhére.

A táborral kapcsolatos jelentkezést, adminisztrációt az Alapítvány végzi. A jelentkezés helyszíne: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 42 szám (a volt kollégium épülete)

Elfogadásra került a Városi Egészségügyi Intézmény nyári szabadságolási terve is, melyet Dr. Magyar Hajnalka, az intézmény vezetője nyújtott be.

A 2023. évi egységes szabadság tervének időpontja: 2023. július 24. napjától 2023. augusztus 6. napjáig (összesen 10 munkanap), illetve 2023. december 18. naptól 2024. január 1. napjáig (8 munkanap). A nyári és a téli szabadságot követő első munkanapon a rendelés folytatódik a megszokott rendben. A paciens a szünetek idején elsősorban a háziorvosához forduljon segítségért, majd munkaidőn túl az egységes alapellátási rendszer ügyeletéhez.

Döntött emléktábla elhelyezéséről, amelyre a kérelmet Jakus István nyújtotta be. Levélben kérte az önkormányzatot, hogy a három évvel ezelőtt elhunyt Imre testvére emlékéét őrizze emléktábla az utókornak Öregszőlőben, az egykori iskolája falán. A felterjesztő az emléktábla valamennyi költségét vállalja, így csak a hely kijelölését és az ünnepség megszervezését kéri az önkormányzattól.

A Képviselő-testület hozzájárul a tábla elhelyezéséhez az 5502 Gyomaendrőd Kondorosi u. 1 szám alatt.

A Bónom-zug Vízéért Egyesület vezetősége cím-megállapítási kérelemmel fordult a Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjéhez, hogy alkotmányos jogukat gyakorolva lakcímet létesítsenek olyan ingatlanokra, amelyek a Bónom-zugban lévő közterülethez csatlakoznak, és jelenleg nem szerepelnek a címrégióban. A Bónom-zug Vizeiért Egyesület javaslattal élt a közterületek elnevezésével kapcsolatban, így a Képviselő-testület a következő utcaneveket engedélyezte: Középső út, Bónom-zugi út, Huszár Mátyás út, Pihenőház út, Ponty utca. Egyúttal felkérte a Jegyzőt a további intézkedések megtételére.

Lehóczkiné Timár Irén
Alpolgármester

In memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Timár Sándor ny. pedagógus 1939-2023

Timár Sándor 1939. szeptember 3-án született Mezőtúron. Édesanyja Homoki Irma, édesapja Dr. Timár Sándor volt. Édesapja haláláig a település házi- és fogorvosi feladatait látta el.

Timár Sándor 1959-ben szerzett tanítói diplomát a Szarvasi Tanítóképzőn, majd 1969-ben a szegedi tanárképző főiskola magyar-országi szakán. Feleségével, Fekécs Margittal, Gyoma és Endrőd iskoláiban tanítottak. Tanyasi tanítóként kezdték pályájukat (Polyákhalom, Csejt), majd szaktanárként Öregszőlőben és Endrődön dolgoztak. Két lányuk született: Judit és Éva. Gyermekei mindenben számíthattak rá; nyugodt, bölcs emberként támogatta őket, és biztosította számukra a harmonikus családi hátteret.

Tanítványai is szerették, és a mai napig emlegetik a kis cédulákat, amiket beváltva ötöst lehetett szerezni nála. Az óráira mindig lelkiismeretesen készült, rengeteg szemléltető eszközt, dekorációs anyagot készített, hogy tantárgyait még érdekesebbé, hatékonyabbá tegye. Két generációt tanított magyar és orosz nyelvre. 20 évig gondozta az iskola könyvtárát.

Endrődön mindenki ismerte. Volt tanítványaira évtizedek elteltével is emlékezett. Köztisztelőnek és szeretetnek örvendett, az utcán lépten-nyomon megszólították, megálltak beszélgetni vele.

1999-es nyugdíjazása után is folyamatosan képezte magát: németül tanult, hegedűn játszott, zenét hallgatott. Közel kétezer kötetes könyvtárának minden darabját elolvasta. Az olvasás és a könyvek szeretetét édesapjától örökölte, ahogy a kert és a növények gondozásának mikéntjét is. A Csókásiban levő veteményes- és gyümölcsös kertjét gondosan, nagy hozzáértéssel ápolta haláláig. 2023. március 20-án távozott.

Emlékét megőrizve tisztelettel búcsúzunk tőle. Nyugodjon békében.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Megnyertük a döntőt!

2023. május 13-án rendezték meg Szegeden a Karolina Általános Iskolában az idei egyházmegyei hittanverseny döntőjét, melyre a gyomaendrői Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium 7-8. osztályos „Szent Imre” nevű hittanos csapata is bejutott.

Ferenc pápa üzenetét – „Halld meg a Teremtés hangját!” - választották mottóul a szervezők. Ebben az évben a teremtett világ szépségére, a rá leselkedő veszélyforrásokra szeretnék ráirányítani a figyelmet. A Szent Imre csapat a szegedi döntőben az első helyezést érte el.

Gratulálunk minden résztvevőnek, és Isten áldását kérjük tanúságtevő életükre!

A csapat tagjai voltak:

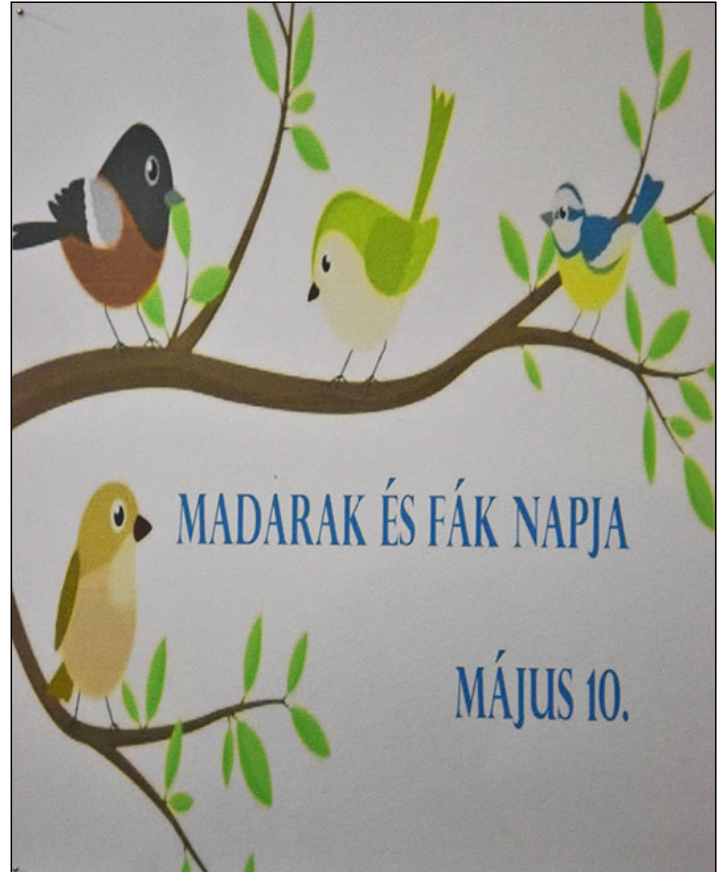
Kis Bence Fülöp, Pintér Anna, Putnoki Barnabás

Felkészítő hitoktató: Soczó Géza

Madarak és fák napja

Ebben az évben is megrendeztük iskolánkban a Madarak és fák napját. Elsőként egy rövid beszámolót hallgathattak meg a sulirádióon keresztül a gyermekek arról, hogy valójában mit is ünneplünk ezen a napon. Ezt követően kezdődött el a várva várt játékos feladatlap kitöltése. Az óráközi szünetekben Papp Kincső mesélt a madarak életéről.

Szabóné Vaszkó Éva

Modern tánc sikerek!

A hétvégén rendezték az MTMSZ (Modern Táncsportok Magyar Szövetsége) Magyar Bajnokságot. Iskolánk két tanulója, Pelyva Petra (6.o.) és Putnoki Boglárka (5. o.) a Babilon TSE színeiben csapatban első helyezést ért el, Bogi duóban, Petra pedig egyéniben ezüstérmes lett.

Mindketten továbbjutottak a világbajnokságra.

Szívből gratulálunk Boginak és Petrának!

Hírek, eredmények:

Mórahalmon - a **II. Vojtyla kupa** - sakkversenyen vettek részt diákjaink (Simon Nimród, Juhos János, Kun Roland, Roszik Péter), ahol eredményesen szerepeltek.

Roszik Péter korcsoportjában 3., összetettben 4. helyezést ért el.

Néptáncosaink a Békés Megyei Gyermek és Kisebgyűttesek Találkozásán ezüst minősítést szereztek. Kis Alexandra 5. osztályos tanuló Gyermek- és ifjúsági szőlőtánc kategóriában ezüst galléros táncos címet nyert.

Sok szép eredményes versenyen vannak túl diákjaink, akik a **KörösFit DSE tornászai**. Legutóbb 2023. május 27-én Szentesen rendezték meg a **IV. SZENTES KUPÁT**, melyen indultak.

Ezen a meghívásos szertorna versenyen az egyesület legeredményesebb tornászait válogatták össze. A megmérettetésen 5 város 17 csapata vett részt.

Iskolánkból az 1. korcsoportos csapatban nagyon szépen versenyzett

Vatai Boglárka. Csapatával 2. helyen végzett.

A 2. korcsoportosok versenyében nagyon erős volt a mezőny. Gellai Maja Sócó Boglárka,

Tóth Mirtill képviselte iskolánkat, a harmadik helyen végeztek.

A 3. korcsoportos lányok minden szerez a maximumot nyújtották. A dobogó legfelső fokára állhattak fel az eredményhirdetésnél. A csapat szentgellértes tagjai Hoffman Hanna, Tóth Kamilla voltak.

Gratulálunk a versenyzőknek és edzőjüknek, Gergely Orsinak!

Idegen nyelvi délután

Iskolánkban május 25-én rendeztük meg idegen nyelvi délutánunkat. A nagy érdeklődésre való tekintettel 10 csapatban versenyezhetek az angol és német nyelvet tanuló diákjaink. Az egyenlő esély megteremtése érdekében egyes csapatok alkotása után kezdődött a versengés. Az öt fős csapatokban minden évfolyam képviseltette magát 4. osztálytól 8. osztályig.

A tanulóknak hét feladatot kellett közösen megoldaniuk. Az utasításokat angol és német nyelven kapták meg a versenyzők, így nem volt nyelvi akadály annak, hogy mindenki megértse a tennivalókat.

A feladatok különböző fokozatúak és nagyon változatosak voltak, és a csapatok választhattak maguknak nevet is. A gyerekek felszabadult, vidám hangulatban oldották meg a nyelvi tudást és jó logikát igénylő feladatokat.

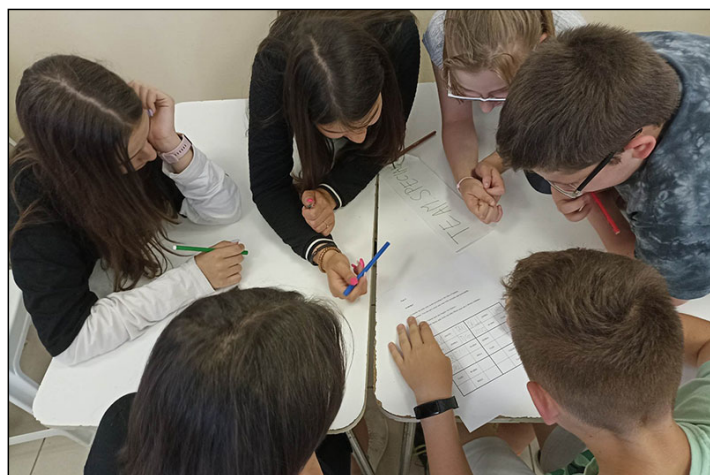
A feladatok között szerepelt titkos kód megfejtése, nyomozás, sodoku, kahoot, angol és német szavak felismerése, idegen nyelvű dal kiegészítése, magyar nyelvre való fordítás.

Egyenlő pontszámmal első helyen végeztek a No Name és a Fantasy csapatok.

Második helyezettek lettek a Pretty-k.

A harmadik helyet szerezte meg a Sunshine társulat.

A verseny közös tánccal, azt követően angol és német dalok hallgatásával zárult.

KRISZTUS SZENT TESTE ÉS VÉRE - ÚRNAPJA

Úrnapiját a helyi szokásoknak, ill. előírásoknak megfelelően Szentháromság vasárnapja utáni csütörtökön vagy Pünkösöd után a 2. vasárnapon ünneplik a katolikus plébániai közösségek.

Úrnapiját hivatalosan 1264 óta ünnepli a Katolikus Egyház Julianna von Lüttich (1192--1258) belga szerzetesnő indítványozását követően, IV. Urbán pápa rendelete alapján.

Úrnapja Krisztus Szent Testének és Vérének, „a mennyből alászállott, élő kenyérnek”, az Úr élő testének ünnepe, amely annak a közösségi istentiszteletnek elrendelésére emlékeztet, amelyben Jézus Krisztus rendelkezése alapján az Ő halálát és feltámadását hirdetjük, amíg újra eljön. Ebben az eucharisztikus megemlékezésben Jézus mindig étkül adja önmagát, „a mennyből alászállott, élő kenyeret”, hogy általa egyre mélyebb és bensőségesebb kapcsolatba kerüljünk Vele és az Atyával „a Szentlélekben”. Mint Isten népe, ugyanúgy gyűlünk össze Vele közösségben az Úr asztalánál, mint egykor Jézus az utolsó vacsorán tanítványaival. Ő a mi vendéglátónk: a feltámadott és megdicsőült Úr, aki az Élet Kenyerében étkül adja önmagát.

Én vagyok a mennyből alászállott, élő kenyér
Jn 6, 51

A kereszténység elsősorban nem hitbéli tanítás vagy erkölcsi és jogi törvények gyűjteménye, még nem is csak életforma, hanem inkább élet, sőt Valaki: Ez a valaki Krisztus titokzatos teste, az imáandó Istenség, a mi Urunk Jézus Krisztus, Isten egyszülött Fia és Igéje, aki a Szentlélek ereje által Szűz Máriától emberré lett: az Ut, az Igazság és az Élet.

A keresztény Krisztus-hívó. Krisztus titokzatos testének tagja, része, aki keresztény létét éppen azáltal kapta, hogy a kereszttség furdójében „Krisztusba mártották”, az élő vizek forrásába, mondhatnám érthetőbben: Krisztusba oltották, és így keresztény „életnek” feltétele mindenképpen a Krisztussal való állandó egyesülés, összefonottság, egység. Ezért, amit Szent Pál önmagáról mondott, az minden keresztényről állítható: „számomra az élet Krisztus” és amint az ő számára a további élet „termékeny munkát” jelentett (vö. Filip 2, 21--22), úgy a keresztények „élettevékenysége”, működése, a szőlőtől táplálkozó szőlővessző életéhez, éltető nedvéhez és működéséhez hasonlítható, amint ez János evangéliumában olvasható, ahol Jézus mondja: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehetnek” (Jn 15, 5). Tökéletes keresztény így csak az lehet, aki az apostollal önmagáról őszinte alázatossággal elmondhatja: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2, 20).

A mai szentmise liturgikus olvasmányai hármas keresztény igazságot igyekeznek emlékeztünkbe idézni:

1. egyetlen keresztény sem élhet csak kenyérrel;
2. minden kereszténynek táplálkoznia kell a természetfeletti kenyérrel;
3. ez a természetfeletti kenyér Krisztus, aki önmagával táplál bennünket.

Szentmisénk olvasmánya arról tudósít, hogy a zsidók, miután kivonultak Egyiptomból és mielőtt még megérkeztek volna az Ígéret Földjére, a negyvenéves pusztai vándorlás idején, a mindennapi falat hiányában sehogy sem csillapíthatták, elégíthették ki éhségüket a közönséges kenyérrel. Ehhez szükségük volt a kenyérre, amelyet atyáik nem ismertek, a mannára, arra a kenyérre, amellyel csodálatos módon és bőségesen az Úr ajándékozta meg őket.

A keresztény mint ember, a többi emberhez hasonlóan testből és lélekből áll. Ezért szüksége van a testi és a lelki táplálékra: kenyérre az éhező gyomornak és felüdülésre a léleknek. Keresztény mivolta viszont ezeken túl mégis olyan valóság után epedez, amely felülmúl minden evilági, természetes valóságot. Jézus megkísértése alkalmával ezt így fejezte ki: „Meg van írva: nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden tanítással is, amely az Isten szájából származik” (Mt 4, 4), azaz az ő szeretetének lelkéből. Ezen szeretet

nélkül csak földies emberek vagyunk és nem keresztények. Csak aki szeret kelt új életre, különben halott.

A keresztényeknek állandóan a Szeretet Lelkéből, a természetfölötti kenyérből kell táplálkozniuk, hogy életben maradhassanak. Bár teljesen különböznek egymástól (különböző korúak, neműek, különböznek egymástól szociális helyzetük és vérmérsékletük tekintetében, stb.), de egy dologban mindannyian egyformák: mindannyian egyformán ugyanarra az éltető kenyérre szorulnak: mindannyiuknak ugyanabból a kenyérből kell enniük, ha „érezni” akarják maguk között a krisztusi élet lüktetését, a szőlőtő vesszőkbe áramló éltető nedvét, életét, hiszen mindannyian egyazon testet alkotnak, Krisztus titokzatos testét, mégpedig azért, mert mindannyian egyazon éltető kenyérből részesülnek. „És a kenyér, amelyet megtörünk, nemde Krisztus testében való részesedés. Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mert mindnyájan egy kenyérből részesülünk” --olvastuk a mai szentleckében (1 Kor 10, 16--17). Vajon ma a keresztények valóban az élet ezen természetfeletti kenyérével táplálkoznak? Ez a kenyér élteti őket?

Az erkölcsi viselkedés szempontjából mindebből az következik, hogy a keresztényeknek a szeretet lelkéből kell táplálkozniuk és a szeretet egységében kell élniük, úgy, amint Jézus nekünk ezt az utolsó vacsorán a Szentháromság belső életére utalva meghagyta: „Szent Atyám, tartsd meg őket a nevedben, akiket nekem adtál, hogy egy legyenek, mint mi” (Jn 17, 11 stb.).

Ki ne érezné itt, hogy kemény dolog kereszténynek lenni és megdöbbenő valósággal szembesülni? Ezt Jézus egykori kafarnaumi hallgatói is megéreztek, amikor megdöbbenve hallották: „Én vagyok a mennyből alászállott, élő kenyér... Az a kenyér, amelyet én adok, az én testem a világ életéért...” (Jn 6, 51). Ki csodálkozhat rajta, hogy Jézus kijelentése hallatára zúgolódni kezdtek és vitatkozva kérdezték: Hogyan adhatja ez testét nekünk eledelelül? „Nem Jézus ez, Józsefnek a fia, akinek ismerjük apját, anyját? Hogyan mondhatja hát, hogy a mennyből szálltam alá?” (Jn 6, 42). Ki ez a Jézus, aki emberfeletti áldozatul adja testét, feláldozza önmagát az emberiség kenyereként? Ki ez, aki ekkora merészséggel áldozza fel önmagát és így valóban az emberiség kenyérévé válik?

Nincs ember, még a legszentebb sem, aki Jézushoz hasonlóan állítani merné magáról, hogy ő maga az élet kenyere. Ki merné önmagát étkül adni a világ életéért? Ekkora áldozatra még a legszentebbek sem mertek vállalkozni. Minél szentebb valaki, annál inkább érzi saját gyengeségeit, korlátait, hiányosságait és fogyatékosait, és tudja, hogy saját „én”-je nem az emberiség éltető, erősítő és megújító eledele. Jézus bátran merte kijelenteni, hogy ő a mennyből alászállott, élő kenyér, mert biztos volt benne: ő az egyetlen út az igazi életbe, ő az élet kenyere, mert valóban éltető kenyér, amint mondotta: „Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, az örökké él” (Jn 6, 58)

Cserháti Ferenc

Egy deportált élményei 1945-47 - VI. rész

Az utolsó lágerünkben volt egy német katolikus pap is. asztalosmunkát végzett. Egyszer őnála gyóntam. Azt mondta, hogy egy keresztút elvégzése kitölti az egész műszakot. Megpróbáltam magam is. Igaza volt. Magam is kiprobáltam főleg nagybőjtben és az éjszakai munkában.

Olykor-olykor nagyon konzolációs élményeim voltak, melyhez foghatóan addig nem volt részem. Szerettem volna átölelni az egész világot és bekiáltani: „Az Isten nagyon jó!”

1946. július 6. vasárnap délután. Készültem a szentmiséhez. A tolmács lép be. Mosolygós arccal siet felém: Haza tetszik menni. Tessék fürödni, majd a tiszt szobájában jelentkezni. Ezek megtörténte után miséztem. Persze akkorra elterjedt a hír és sokan voltak jelen. Fölvonult előttem az eltelt két és fél esztendő. Plébániám, az otthoni összegyűjtés, a nagykarolyi gyűjtő láger, az utazás meghatározó jeleneteivel és borzalmaival, a munka keresztje, melyre fölszegeztem utolsó kis erőm fogytáig, és most itt a föltámadás. Megismertem Őt a kenyértörésben, mint annyiszor itt. megtelt a szívem hálával, igen, mindez kegyelem volt, a te csodálatos szereteted jele.

Isten veletek légerek, nacselnikok, dgyesszátnyikok, keserves munkák, éhezések, fagyoskodások, gyötrő honvágy és csodálatos vigasztalások. köszönöm, hogy környezetemben a jót mindig megláttam és meggyőződtem arról, hogy sokkal több a jó ember a mieink és az oroszok között egyaránt. Egészen elvetemült gonosszal nem is találkoztam.

A szentmise után körül vesznek. Szemükben ott látom a rettenetes fájdalmat, melybe valami irigységnek nem nevezhető, de mégis kínzó érzés. Magam is éreztem, mikor másokat haza irányítottak. Ilyenkor egészen közel jönnek: az otthon, a hitves, a gyermek, a barátok, a templom, az otthoni drága ünnepek... hogy annál jobban gyötörjenek. Hiszen már félig-meddig beletörődünk, csak mennék már, hogy visszazökkenhetnénk a régi kerékvágásba az elfáulságba, letargiába.

Oda jön H. I. „Láttam az első lágermisét és részt vettem az utolsón is. Ha hazamegy, csókolja meg a kisfiamat, nyugtassa meg a feleségemet.” – Megígértem.

Egy nagy lány keresztet nyújt át. Adja oda az édesanyámnak és mondja meg neki, hogy mindenem a kereszt és remélem, hogy viszontlátjuk egymást. Ne sírjon, imádkozzon.

Egy német is odajött. Ő volt az, aki társával egy este rám akart ijeszteni: „Miért védem én annyira a lányokat? Nem otthon vagyunk, itt más törvények uralkodnak.”

Feleltem: „Nekem magukhoz nem sok közöm van. Híveimet védem, akik rám vannak bízva. Fogom is, hiszen apjuk és anyjuk helyettese vagyok.”

Most olyan alázatosan kér, hogy ezt a levelet tegyem a postára és küldjem el mennyasszonyának. Megígértem és meg is tettem.

Ez a kis írás nem napló, hiszen a lágerben nem vezettem naplót. Itthon vettem papírra úgy, ahogy eszembe jutott. Fölvethetné valaki, miért nem kértem, hogy hagyjanak ott híveimmel és utolsónak jöjjenek haza.

Nem kértem azt, hogy kivigyenek, és azt se, hogy hazahozzanak. Ki tudja, hol van az emberre szükség? Csak az én jószágom Uram, akire egészen rábíztam magam.

A lágerben már alig voltak szentmiséken. Csak két dolog érdekelt az embert: jólakni és hazamenni. Ezért igazán nem akarom megróni szegényeket, hiszen magam is oly közel voltam ehhez az állapothoz.

Mindenkit sajnáltam ott hagyni, de különösen a hűséges barátot, jó kenyeres pajtásom V.-t. Az első naptól az utolsóig mindig együtt voltunk és majdnem mindig együtt is dolgoztunk. Az ő legnagyobb bánata az volt, hogy fiatal feleségét itt kellett hagynia betegen. Öreg apósa és anyósa, tehát a szülei vele voltak, de a lakás messze a Dunántúlon... és itt rendszer változás lesz, s mi lesz velünk? Vigasztalta az a lehetőség, hogy talán egy

kis új élet jelentkezését jelentette a betegség és mire hazajön, kisfia várja, vagy kislánya. Az utazásunk alatt a vagonban is súlyos influenzán esett át. Csoda, hogy kigyógyult gyógyszer nélkül belőle. Közös volt mindenünk. Ha kis pótlékhoz jutottunk, megosztottuk, ha sütni, főzni kellett, azt ő intézte el. Én ezalatt breviáriumoztam, vagy készültem a vasárnapi szentmisére. Vasárnapokon, ünnepnapokon és elsöpénteken mindig miséztem, ha tiltották, ha nem.

Utolsó találkozásunkra is a betegszobából jött. Legértékesebb ruhadarabomat, téli kabátomat hagytam ott neki.

Ez a kabát egy nagyon szép paptestvéri szeretet emléke volt számomra. Linderberger János apostoli kormányzó, debreceni plébános, egykori plébánosom küldte el Érmindszentre. Tudta, hogy 10 falu tartozik hozzám, és minden vasárnap kell mennem filiába télen és nyáron egyaránt parasztkocsin. A kabátba kétszer is belefértem, de éppen ez volt a jó. Kitűnő angol szövet, meleg báránnyeléléssel. Nem gomboltam, hanem magam köré csavartam és átkötöttem a derekamon. Úgy éreztem magam, mint a kisbaba a pólyában. Nemcsak a kabát melegített, hanem az a csodálatos atyai szeretet, amely ezt küldte nekem. Nagyon sok kérője volt ennek a kabátnak, de nem adtam volna el semennyiért. Most már T.-t fogja melegíteni...

A missalét, reverendát, karinget, kelyhet és ostyás dobozt P. tolmács vette magához, hogy majd S. vagy S. atya folytassák tovább a pasztorálást. Ők ugyanis szegények még ott maradtak.

A cukorkai gyűjtő lágerben.

Az utolsó lágerünkből, Janekievóból július 8-án este indultunk. Másnap Cukoriába érteztünk. A láger kapujában sorakoztunk. nem engedtek be, amíg át nem vizsgáltak. Minden rendben volt, csak az öltözék nem volt megfelelő. Veszekedések, káromkodások, mint rendszeren ilyenkor, de nem engedtek. A tiszt egy orosz ápolónő félével, aki velünk jött, bement a városba és hozott fehér gyolcsot. Ebből készítettek olyan féle inget, mint az atléta, de hosszabb volt. Így már elfogadták. Itt több napot töltöttünk. Meghalt egy férfi, talán mezőfényi bácsi. (A nevét nem tudom, mert emlékeim e részét most 1981-ben, 34 évvel az események után vettem papírra.)

Az egyik szobában magyar tisztok voltak. Meglátogattam őket. kértek, hogy érkezésem után írjak a hozzátartozóknak. Moharka cigarettapapírra írtam fel a címet, és írtam is minden helyre az érkezésem után. Szigorúan tilos volt az ilyesmi. ha megtudják, vissza szállítanak.

A lágerhez hasonló minőségű, de bőséges kosztot kaptunk itt. Erős hasmenést kaptam és el lehetett képzelni, mit jelentett ez egy negyed osztályos disztrofiásnál. Mikor a vagonba bevánszorogtam, nem hiszem, hogy 35 kg-nál súlyosabb voltam. (Hazaérkezésem után, jó 3-4 héttel ezután, sokkal jobb kosztolás után 42 kg. voltam.) Meggyógyított a penészes kenyér. Elmúlt a hasmenésem és higgyék el, a kenyérpenész nem árt. Úgy ettük, mintha ízesítő lett volna a kenyéren.

Volt velem egy kis latin missalé és egy stóla. Bort és ostyát hoztam a lágerből és misézgettem. Az volt a tervem, hogy kocsiról-kocsira járok és így misézem hazafelé jövet. Az első próbálkozás után le kellett mondani róla. Rettenetes állapotban és pózban találtam testvéreimet. Nem tudom milyen úton jöttünk, mert igencsak éjjel jöttünk. Kijevben hosszasan időztünk. A Kárpátok gyönyörű tájait láttuk, mert nappal jöttünk keresztül: Rahó, Ökörmező állomásokra emlékszem. Máramarosszigeten volt egy nagy gyűjtő tábor. Itt 10-14 napot töltöttünk.

Lenygel László
(folytatjuk)

Az Endrődiek Baráti Körének 2023. májusi programjai

Nem sokkal a Baráti Kör április végi budapesti összejövetele után, május közepén szép programok várták a résztvevőket idehaza.

Már régóta a Rózsahegy Napok keretében zajlanak a Baráti Kör májusi programjai is.

Május 12-én pénteken de. kezdődött a 25. Rózsahegy Napok rendezvény sorozata, amit Bella Rózsa, Gyomaendrőd idén márciusban megválasztott díszpolgára, a Baráti Kör tagja nyitott meg. Ezután ugyancsak Rózsa tartott egy nagyon szép, képekkel bőven illusztrált előadást Kölcsey Ferencről abból az alkalomból, hogy idén januárban volt a Himnusz születésének 200 éves évfordulója.

A délelőtti programot közös ebéd zárta a Domszögön.

Délután a Népházban az emeleti teremben Ungvölgyi János nyitotta meg a Bella Rózsa rézmetszeteiből válogatott kiállítást. Ezután még a rézmetszés rejtelseibe is beavatta Rózsa a jelenlévő szép számú közönséget.

A Baráti Kör tagjai este a Domszögön jó hangulatú szalonasütésen vettek részt. Igaz, az esős időjárás miatt a konyhában készültek a finom falatok, nem a hagyományos szabad tűzön.

Másnap, szombaton személyautókkal utaztunk Gyulára, ahol a szépen felújított Almásy-kastélyt néztük meg. Szerencsénkre egy időszaki kiállítást is megtekinthettünk, ami IV. Károly, az utolsó magyar király és családja életéről szólt. Nagyon sok, eddig sehol sem publikált fotót és egyéb emléktárgyat láthattunk.

Ezt a programunkat hazafelé jövet Mezőberényben a Tópart Vendéglőben zártuk egy közös ebéddel.

Este az iskola hagyományos gála műsora következett, ami után ismét a Domszögön voltunk egy közös vacsorán és beszélgetésen.

Vasárnap de. szentmisén vettünk részt, majd ezután kimentünk Nagylaposra, ahol Márton Gáborra emlékeztünk. 10 éve már annak, hogy az egykori „odaáti” iskolák emlékére készült faragott szobor környékét Marci bácsiról neveztük el Márton Gábor térnek. A megemlékezésen részt vett Toldi Balázs polgármester, Szedlák Réka az iskola igazgatója, a Márton család tagjai. A Baráti Kör nevében Dr. Varjú László elnök emlékezett, majd Marci bácsi Kati lánya idézett fel sok személyes emléket az egykori nagylaposi iskoláról, az ott eltöltött boldog évekről. A háromnapos program sorozat a Domszögön ért véget közös ebéddel.

IV. Károly magyar király és a trónörökös, Ottó főherceg. 1917 körül

Néhány nappal a Rózsahegy Napok után egy szomorú eseményen találkoztak a Baráti Kör tagjai. Korábbi elnökünk, Tímár Imre feleségét búcsúztattuk az újpesti temetőben május 17-én. Ildikó a kezdetektől állandó résztvevője volt minden összejövetelnek Budapesten és itthon is. Mindig vidám, derűs hangulatot árasztott, ahol megjelent. Emlékét megőrizzük.

Giricz László az Endrődiek Baráti Körének alelnöke

A szeretet tartja össze a közösségeinket, étellel, fénnel, meleggel, lélekkel tölti meg a családjainkat. Aki nem tudja szeretni a munkáját, környezetét, családját, nemzetét, annak számára minden csak fájdalom: rossz neki munkába menni, rossz a feleségéhez bújni, rossz neki a himnuszt énekelni, a testvéreivel nemzeti ünnepet ülni. Álmodok, jövőkép nélkül nincs útja az életnek, amely a holnapba vezet.

Böjte Csaba

Endrőd története

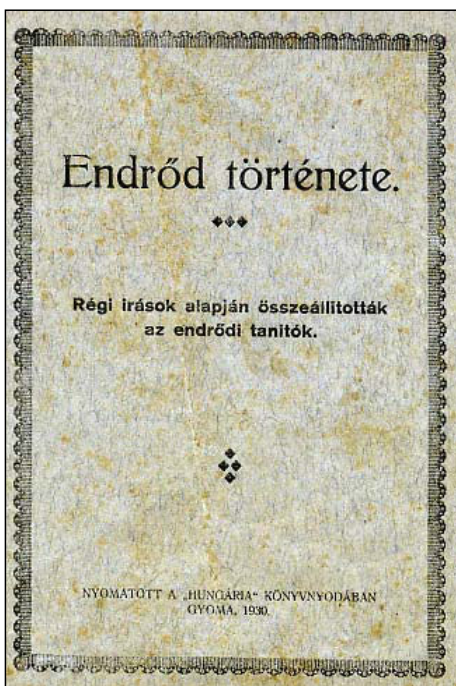
Régi írárok alapján összeállították az endrődi tanítók (4.)

Ebben az időben – valószínűleg a környékbeli tót atyafiak bujtogatására az idősebb, tótul beszélő hívek azon követeléssel állottak elő, hogy a plebános az istentiszteleteken és hitoktatásban a tót nyelvet is használja. Mind erősebb lett a kívánság akkor, amikor Pálffy plebános egy Mészáros nevű embert megpálcázott azért, mert az összeírás alkalmával magyarul beszélni nem akart. Emiatt a tót ajkuak bepanaszolták a püspöknél a plebánost, ki vizsgálatot rendelt el, melynél a kihallgatott tanuk az vallották, hogy még körülbelül 30-60 olyan ember található, kik magyarul gyónni nem tudnak. A következő évben megújított panaszra a hitközség békéje érdekében a megyéspüspök elrendelte, hogy minden második vasárnap hitelemzés, a második vagy harmadik vasárnap pedig predikáció legyen tót nyelven. Pálffy azonban tótul nem tudott, így tovább is magyar nyelven tartotta a hitelemzéseket és szentbeszédet.

Utóda 1780-ban Barics Bálint lett, akit Knap Jakab vezetésével ismét arra kért egy küldöttség, hogy vezesse be a tót nyelven való hitoktatást. Barics hosszasan cáfolgatta a küldöttség érveit és bebizonyította nekik, hogy hitelemzést soha nem tartottak még az első plebánosok sem tót nyelven. „A Káplán sem akar hallani a szláv hitoktatásról, mert a predikációt is az öreg Labcsánszki egyházfival fordíttatja tótra”. A hitelemzés tovább is magyarul folyt.

1781-ben két új temetőt nyitott a hitközség: a szarvasvégi és gyomavégit. Ugy látszik, hogy az öreg-temető a régi templom éjszaki oldalán, a Körösparton betelt, másrészt a falu a Körösnek Szarvas és Gyoma felé kanyaruló déli partján kezdett mindjobban elterülni, ezért nyíltak meg ezen a részen az új temetők. A temetők fenntartására a község kötelezte magát.

Ebben az időben a templom „jószágartó gazda” is lett. Alig halt el 1-1 jobb módu ember, aki valamit ne hagyott volna a templom felszerelésére vagy szentmise alapítványokra. Így Varju György „egy sárga kanca lovat harmadmagával”, Hanyecz Ferenc „egy ötödfü meddő tehenet”, Gembicz Tamás „két quarta szőlőt”, Gubucz Mihály egy szőlőt hagyott a templom számára. – A sok adományból igen szép és értékes felszerelése volt a templomnak. A jó endrődiek azonban nem sokáig örülhettek ezeknek, mert a francia háborúk következtében beállott pénz-leromlás miatt a kincstár a templom összes

ezüst készleteit bekívánta.

A század utolsó évtizedeiben az erkölcsök kissé lazulni kezdtek, mert a hatóságok sokkal szigorúbban kezdték alkalmazni „a korbács-büntetést”, mint előbb. Dávid György bíró idejében 1783-ban Nyida György 12 pálcát kapott azért, mert Kolibán nevű görögöt pogánynak és tatárnak nevezte. Még jobb egy másik eset: „Mínt hogy ifjabb Hanyecz Györgyné tékozlás miatt már többször megintetvén újból kender tékozlásba avatta magát, hogy ennek utána jobb gondviselője legyen férje gyűjteményének, nek és tékozló társa Kakasnének rossz cselekedeteiért egyenkint tíz korbácsuk leszen.”

1785-ben úgy Hvál Tamás kántor, mint Vámosy István jegyző készpénz fizetését rendezte és emelte a cummunitás. 1587 Bikaly Péter plebános felmenti a kántort a tanítástól, s a tankötelesek oktatására külön tanítói állást szerveztet. Verner Jakab kir. főinspektor Kovács Pált nevezi ki új tanítóul, aki azonban még a fiukat és lányokat együtt tanította. A lakosság töredéke kifogásolta azt, hogy az új tanító csak magyarul tud beszélni. A Helytartó Tanács válaszában azt írta, hogy „nem baj, h a tótul nem is tud, mert a hívek 15-ön kívül mind értenek magyarul.” Iskolának megszerzte a régi „réhájó” melletti katona katonaszállásoló épületet (az öreg Szebeny-féle ház.) A kántor még kint maradt a régi templom melletti kántorlátni házban.

1788-ban második kápláni állomást szervez a püspök a hitközség

ismételt kérésére. A község 60-60 forinttal járult hozzá a káplánok fizetéséhez.

Amikor Homonnay Zsigmond, ez a messze földön híres szónok 1788-ban elfoglalta az endrődi parochiát, az egyház tekintélyes vagyonnal rendelkezett. Igen nagy segítségére volt az új plebánosnak a jó akaratú Vámosy István jegyző, aki elvállalta a templomgondnoki tisztséget, s nemcsak a vagyonkezelésben, de a hitélet fejlesztésben is értékes munkakerőnek bizonyult. – 1794-ben Nagy István váltotta fel a jegyzői állásban, akinek fizetését az előjáróság a következőkben alapította meg: 100 forint készpénz, 12 köböl búza, 1 hizott sertés, 100 font tehén hus, 100 font só, 30 font faggyu, 12 itce vaj, 1 font bors, 4 öl fa, télen át fűtőbeli provízió, az uraságtól 1 sessió föld.

Hvál kántort 1792-ben Csábi Pál követte, de két év múlva meghalt. Ideiglenes utóda Soóvári Gábor, majd 1798-ban véglegesen Huszka József. A bírói tisztelet a kilencvenes években Timár Mihály, Farkas Pál, Katona István, Binges János és Kalmár Mihály, viselték. – Binges a hivatalos hatalmat nagy szigorúsággal kezelte. Sulykó Mátyás például, mert vasárnap dolgozni mert, 12 pálcát kapott. Azokat a fiatalokat, kik „a húsvéti gyónás idejében tancoltak s akik húsvét második napján öntözni járván megrészegedtek és misére nem mentek: 10 pálcákkal büntették.” A község hadnagyai az esti harangszó után mindenkit haza hajtottak.

A házak száma ebben az időben 341 volt.

1796-ban – Homonnay hirtelen halála után a békésiek nagyhirű papja kapta meg az endrődi plebániát, amely mindinkább nagyobb tekintélyre emelkedett ugyanarra, hogy a püspök 1800-ban ketté választotta az eddig egységesen vezetett, s egész Békésmegyére kiterjedő gyulai kerületet és „endrődi alesperesi kerület” néven újat alkotott. Az új plebános – Jánossy József a szakadatlan munka és alkotás embere volt. Alatta éült fel a mostani, messze földön híres endrődi nagy templom, a mai plebánia épületnek nagyobb része, a mostani helyén levő régi kántorház, valamint a harangozó új lakása. Hogy mily rendkívüli munkakerőt és a hívek részéről nagy áldozatot igényeltek e hatalmas alkotások, érdemesnek látszik kissé részletesebben ismertetni.

(folytatjuk)

Tródmalmi oldal

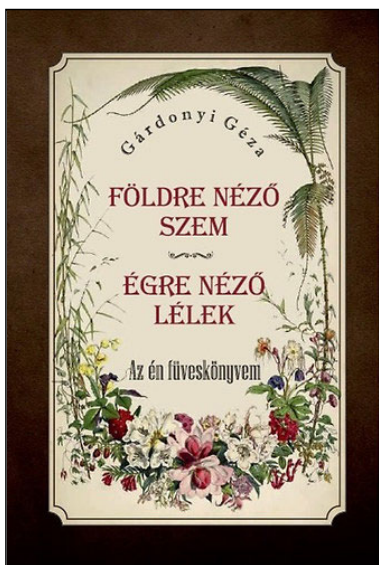
Rovatvezető: Polányi Éva

Gárdonyi Géza Földre néző szem Égre néző lélek

Intelmek fiaimhoz

Kedves fiaim!

Ezeket a jegyzeteket nektek irogattam. Míg kicsinyek voltatok, arra gondoltam, hogy vezető kezet nyujtok a jegyzetekben; most hogy már megnőttetek, arra gondolok, hogy erősíteni fognak a jegyzetek az itéletben, okosságban.

Az én gyermekségem csak 11 éves korig volt vigyázat alatt, azontul mindig meg kellett előbb égetnem az ujjamat, ha okulásra volt szükségem. A felnőtt ember is sokszor áll tétován, tanácstalanul az élet egyes kérdései előtt, hát még az ifjú?

Ha a halál elragad közületek, ezekben a jegyzetekben megtaláljátok az én intő, örködő, javatokra gondoló lelkemet.

LÉLEK

A legelső fokra ezen a Földön akkor jutunk, mikor különvalónak érezzük magunkat Testünktől. A tökéletlen ember egy a testével, a teste ő. A tökéletes csak úgy néz a testére, mint a ruhájára.

Istenből való részecske minden lélek. Abból is látszik, hogy mindenki a világmindenség közepének érzi magát. S el nem bírjuk képzelni se, hogy nem mindig voltunk és nem mindig leszünk.

Ha ez a Föld volna a világ, mért fejlődik minden ember a lelkiesség felé? Mire való a lélek gazdagodása, ha a léleknek külön célja és élete nincsen? Mire való a szeretet a gyermekköntös elhajítása után?

A világon nagy vasúti állomások vannak, de a legnagyobbra akkor érkezünk, mikor ebben a szóban: Én, - először értjük a lelket.

Innentől fogva bent vagyunk az értelem országában. Nincs többé vicinális, nincs többé kanyarodó! Haladunk kisebb-nagyobb állomásokon át a világközpont felé, amelynek neve:

- Tökéletesség.

A tér és idő végtelenségéről beszélnek csak a filozofusok, mintha más végtelenségek nem is volnának. Pedighát az orrunk előtt vannak. Az élet, s az életnek minden jelensége. Minden, ami felfoghatatlan, megmérhetetlen, egyuttal végtelen is.

Minden láng fölfelé lobog.
Az emberi lélek is láng.

*

Életünk téves felfogása abból ered, hogy egynek véljük ezt a két fogalmat: ember és emberi test.

*

Az ember bőrbe kötött lélek.

*

Nézi a csillagot a paraszt.
Neki csak fehér szikra.
Nézi a csillagot a tudós.
Neki egy távol kerengő világ.
Nézi a csillagot a bölcs.
Neki egy fénylő útmutató az Örökkévalóság felé.

*

Aki teljes életében testi gondolatokkal foglalkozott, nem értheti meg a lelki emberek életlátását.

Hasonlít a kutcsináló paraszthoz aki sose látott artézi kutat, s így beszél:

- Nem lehet az igaz! Mert én már háromszáz kutat ástam, de egyből se fakadt meleg víz.

Mélyre kell furni a gondolkodásban, akkor találjuk meg az élet vizét.

*

A hegedű nem zeng magában, csak ha értelem szólaltatja meg.
Az emberi test is hegedű.

*

A lélek az agyban = üveglencse a fényképező ládában.
Szem = fényképező lemez.
A lemez mindenre fordítható amit a lencse fel bír venni.

*

A Mens sana in corpore sano mondás nem azt jelenti, hogy mentül inkább Toldi Miklós az ember, antul erősebb benne a lélek is. A gondolkodás hősei közt több a gyöngö testü, mint az erős. S meny a béna, sánta, púpos, vak, beteges!

A régi rómaiaknál közmondás volt:

- Buta, mint a gladiátor.

*

Ha a test teljessége határozná meg a lélek teljességét, akkor az Iliászt Odisszeát Herkules írta volna, az Énéaszt Akilles. Akkor a mészárosok és hentesek mind akadémikusok volnának. A lapokba akrobaták írják a legszebb cikkeket, s a Petőfi-társaság csupa tornatanár volna.

*

Meddig fejlődik az értelem?

Látjuk, hogy némely embernél 20 éves koráig, másnál 30 éves koráig, ismét másnál 40-50 éves koráig. Ha a lélek a test gőze volna vagy mije volna, 24 éves korában kellene minden embernél virágoznia.

*

A delfi templom felirata a testi embernek: szó, szó, szó.

A lelki ember elbámul rajta, hogy már abban az ó világban volt olyan gondolkodó elme, amelyik tudta, hogy az ember nem ismeri magát.

Vajjon aki még nem látott tengert, ösmeri-e azt az érzést, amely megmozdul benne, mikor a tengert először meglátja!

Vajjon, akit még nem ért nagy szerencse, akit még nem ért nagy csapás, ijedelem, el tudja-e képzelni, micsoda érzéseket bont ki mindaz a lélek mélyéből!

Aki még nem menekült meg veszedelemből, tudja-e, mennyire szereti az életét!

Aki még nem temetett anyát, apát, testvért, gyermeket, ismeri-e azt a kapcsot, amely a lelköket összeköti?

Haragunk vagy szeretetünk belső meglobbanása után nem kápázva állunk-e, s kérdezzük:

- Nini, hát ilyen vagyok én?

Az ember lelke begöngyölt láng. Csak egyes sugarait ismerjük magunk is. Annyit, amennyi a földi életünk haladására világítónak kell.

*

Mi az ember!
Mozgó ház, amelybe égi lakó van beeláncolva.

*

Az Olíbiusz fazeka amelyben azt mondják, - örökláng égett...
Az ember is olyan fazék.

*

Ez a kifejezés: testem, helyes.
Ez a kifejezés: lelkem, - nem helyes. Lelkem helyett azt kellene mondani: én.

*

Mikor hires ember arcképét nézzük, azt akarjuk látni, ami láthatatlan: a lelkét.

*

Minden cselekedetünk egy-egy felelet erre a kérdésre:
Ki vagyok én?
Minél szokatlanabb a cselekedet, annál erősebb a felelet.

*

A test és lélek egymáshoz való kapcsolata olyanforma, mint a keskeny ágyban háló két emberé: a nyugtalan félretolja a nyugvót.

*

Aki lelki igazságokat keres, úgy halad, mint kincses földben a bányász: lépésről lépésre dolgozva egy-egy szemernyi aranyért. Néha napokig nem is talál, de néha szinte magától, egy pillanat alatt, ragyogva omlik eléje.

*

A tökéletesedés törvénye:
Elképzelnem se tudok olyan embert, aki azt mondta volna:
- Én aljasabb akarok lenni, mint te vagy.

*

Schopenhauer megismerte az égi erőt a földön, de nem tudta: micsoda? Nevezte Wille-nek. Pedig hát a Wille: lélek, az állatban is, fűben, fában, kőben is rejő lélek.

*

Két nyilatkozat.
- Haj! szép az élet!
- Haj! utálatos az élet!
Nem két különböző lélek nyilatkozata, hanem két különböző gyomoré.

*

A világ történelmének legrejtelmesebb lapja, bábeli zavarodás története. Száz szóba vont rövid mese formájában valami nagy igaz történet az emberiség legnagyobb viharáról, amely bizonyára nem is ezen a Földön folyt le, hanem a Magasban. A lelkek világában.

Micsoda égi-háboru lehetett az, ahol az orkán por helyett a lelkek miriádjaikat sodorta szét a világtérbe!

*

Ki erősebb!
Aki beleviszi minden izmát, erejét, a zajgó életbe, és innal lánggal, verejtékkel küzd és küzd!
Vagy aki minderre, - világra és küzdőkre, - vállat von!

*

Érdekes: mennyire áhítják az emberek a rangot, címet, rendjelet, osztályokban való felső grádust, de ami mindezeknél feljebbvaló, a lelki tökéletességet talán boltba se, garason se vennék meg.

*

Ha az ember: kicsiben a világmindenség, akkor a világmindenség: az ember nagyban. A test a matéria, a lélek az Isten. A csillagok a világmindenség sejtjei.

- De mi akkor az ember!
- Az, ami a harmatcsepp: távolra jutott kerek egész részecskéje a tengernek.

*

A legnagyobb utazást az cselekedte a Földön, aki legmesszebb birt távozni a saját állatóságából.

*

Ahogy az ember testében megvan minden állat és megvan a földnek minden eleme, azonképpen megvan minden ember is. S minden bűn, minden erkölcs. Csak ahogy a fűben is az egyik szál hosszabb, másik rövidebb, lelkünkben a bűnök és az erkölcsök szálabban különböznek.

Ez az oka, hogy az író minden bűnt, minden erkölcsöt megért és alkotásaiban megformál, s a színész is mikor irásművet illusztrál, a benne való karaktereket reprodukálhatja.

*

A lélek nem egyéb, csak az agy működése.
- Tehát a harsogás nem egyéb, csak a trombita működése, - trombitás nélkül.

*

Ha a házunk meggyullad, kiragadjuk belőle gyöngyünket, aranyunkat. A többi holmi úgys csak lim-lom.

Ha testünk meghal, a lélek magával viszi a legértékesebb szerzeményeit az új testbe.

*

A ragályos beteg érezheti, hogy bármennyire átjárta is a betegség a testét a lelke érintetlen maradt. Viszont a lelki ragályos beteg egészséges lehet testileg, mindhalálíg.

*

A jólét a Földhöz foglalja a lelkünket.
A szenvedés old a foglalaton.
A szenvedő ember érzi, hogy nem ez a földi világ az igazi hazája. A lélek megmozdul, - a vackában nyugtalanított állat, - s külön-érez.

*

A gonosztevőt elzárjuk, hogy korlátozzuk a mozgásában. Magunk bezárkózunk, ha meg vagyunk hülve, hogy ne ártson a külső levegő.

Vajjon az ember testbeöltözése nem arra való-e, hogy a világtéri mozgásból akár önkéntesen, akár muszájból el legyen távolítva a lélek-ember?

A szabadakarat szárnya meg van nyírva: a gólya egy udvaron tölti a telet.

*

Némelyik tudós azt mondja, hogy lelkileg úgy fejlődik az ember mint a korall. Az öt érzék építi különféle elágazásait.

Majd ha a lélektudomány világosabb lámpással kutat, meg fogja találni, hogy a lélek karaktere készen hozza a főágakat. Az öt érzék nem épít, csak tölt.

*

Mikor ébred meg az Én? Mikor érzi meg az ember, hogy lélek! Csak érett korban. Csak egy belső világrendülésben.

A rendülés hol lassan jön, mint a viharfelhő, hol hirtelen, mint a villámcsapás. Megráz. Aztán az egünk világosodik.

A viharok, villámcsapások többnyire testi szerencsétlenségek: halálosnak érzett sebesülés, csonkulás, ragály, - testünknek mindazon veszedelmei, amelyek a meggondolásban fontra vetik a hust és kiáltják:

- Hát ez vagy! Hús és csont vagy!

És akkor a lélek megmozdul a belsőnkben: és szeme nyílik.

- Nem.

*

A test 25 évnél nem fejlődik tovább. A lélek még 60-70. évben is.

A lélek vénisége akkor kezd mutatkozni, mikor már a test annyira elvénült, hogy az agy fonnyadt, s a vérkeringés ellassult.

Dehát azért hogy a fotografus-gép üvege meghomályosult, a fotografus nem homályosult meg. Majd szerez új gépet s új üveget.

*

Ha a földi élet volna minden életünk, akkor érthetetlen volna hogy miért kell életünk egy harmadát vagy negyedét növéssel töltenünk!

De ha nem a földi élet az élet, akkor érthető, hogy 70-80 esztendő nem elég egy léleknek iskolázására. Folytatnunk kell a tanulást más osztályban. A végzett osztályban szerzett erőket átvisszük új osztályba. A továbbfejlődésre való gyökereknek egyre szélesebb elhelyezkedést keresünk. Új föld, új milió, új felszivódások szükségese, hogy lelkileg tovább izmosodjunk, világosodjunk, tökéletesedjünk s a földi életünk gyümölcsseit egy megint más életbe átvihessük.

A Teremtő elvégre megmutatta más testeknél, hogyha akarja rövid időben képesek kifejlődni: A ló két év után eléri a fejlettséget. Az ebnek elég rá egy év. A tyuknak elég rá félév. A strucc mihelyt kibúvik a tojásból oly gyorsan fut, hogy ember el nem foghatja.

Hát tökéletlensége volna a természetnek, hogy az embernek 20 évig kelljen növekednie.

Nem a testnek van szüksége ily hosszú zsengekorra, hanem a léleknek.

*

Nem is kell kertésznek lennünk, tudjuk, hogy a rózsamagból rózsza lesz, a dinnyemagból dinnye, csak a nekivaló föld megválasztása ad munkát.

Hát a másvilágon az új testesülésre váró lelkek nem tudják-e a mi gyermekeink jövőjét megmondani, ha akarják!

Akinek az a fok kell, hogy pappá legyen, nem fog testet ölteni oly családban, amelynek gyermekei üzletet örökölnék. És aki például henye életet élt, dolgos élet kell neki jövőre, hogy tökéletesedjen, nem fog beleszületni olyan családba, amelyben azt beszélgetik: No ha fiunk lesz, papnak neveljük. Aki gőgös volt, olyan helyet keres, amelyben rákényszerül az alázatosságra. Aki állatian aláztatott volt, főhercegi családba száll. Aki civakodó volt, tűrésre, szenvedésre vállalkozik. Aki torkos volt, rongyokat ölt. Aki parázna volt, szűzességi fogadalmat fog tenni.

Minden lélek megtalálja a fejlettségének és tulajdonságának megfelelő helyet és családot. Minden lélek megválasztja azt a földet, ahol a gyermekkori és ifjúkori hatásából dúsan leveledződik új fává.

A hegymászás testi bolondságnak látszik. Pedig az életünk mindvégig hegymászás.

Jézus ma is ott áll a hegyen.

Jézus a tökéletesség.

Mindenki megismerheti: mily fokán áll a tökéletességnek, akár maga, akár más. Minél jobban megérti Jézust, annál tökéletesebb.

Kezdetben mindenki vak iránta.

Egyszer csak világosodik a szemének.

Egyszer csak bámul.

Egyszer csak indul utána.

Mind a hegy körül vagyunk. Valamennyiünknek fel kell jutnunk valamikor a hegyre.

*

Hogy lelki szerzeményeink nem vesznek el, abból is kitészik, hogy a halál olyan embereket is elragad tőlünk, akik fényes pályájoknak csak a kezdetén állanak. Mi elveszítjük őket, de ők nem vesznek el, csak átültette őket a Kertész más földbe.

Mily gyorsan tanul zongorázni Liszt Ferenc. Mert már tud, mielőtt zongorát látott volna. Petőfi husz éves korában már ismeri a költészet mindazon titkait, amelyeket az elmélet csak halála után sok esztendővel sok vizsgálódással birt kítapogatni.

*

Egyenlő rang a természetben nincs. Egyik lélek fölötté van a má-

siknak. Két idegen ember találkozik: mihelyt szót váltottak, érzik hogy melyik van fölül. Veszedelem idején a gyengébb követni fogja a másikat, engedelmeskedik.

Ez a titka a nevelésnek is.

A világtörvény egyik paragrafus: a tökéletesebb lélek uralma a kevésbé tökéletesen, hogy az is a tökéletes útra terelődjön.

*

Égben járt ember.

A tömeg megérzi. Meglátja, habár csillagot nem hord a homlokán, s teste nem különb, mint másoké. De attól a perctől kezdve, mikor a földi megérése befejeződött, figyel a szavára, mint felső régióból jövő lélek nyilatkozatára.

folytatás az 5. oldalról

A Rózsahegyi Iskola hírei

Rózsahegyi Napok

Iskolánk évente egy alkalommal ünnepséget rendez névadónk tiszteletére. A Rózsahegyi Napok sorában az idei ünnepség jubileumi volt, hiszen 25. alkalommal került megrendezésre. A májusi programsorozat 25 éve képvisel kulturális értéket elsősorban az endrődi településrészen, de büszkén mondhatjuk, hogy városi szinten is. A jubileumi ünnepségre készülve interaktív, játékos vetélkedőt szerveztünk Rózsahegyi Kálmán életéből és munkásságából, valamint a Rózsahegyi Napok vonatkozásában kibővítettük, megújítottuk az iskola történetéről szóló kiállítást. A vetélkedőt május 9-én szerveztük iskolánk 4-8. évfolyamos tanulói számára. A gyerekek öt fős csapatokban adtak számot tudásukról. A feladatok között szerepelt Rózsahegyi kvíz, Ki vagyok én?, információ keresés iskolánk jubileumi évkönyvéből, valamint verstanulás és közös versmondás. A vetélkedő második részében „Ki tud többet Rózsahegyről?” Kahoot kvízt oldottak meg a csapatok, majd akadályverseny következett.

Az izgalmas versenyzés után az első helyezést a Borozók csapata (Papp Gerda 4. a, Imre Dávid 5. b, Gubucz Kata 6. a, Botos Lujza 7. b, Guik Levente 8. b) érte el. Az első három helyezett csapat jutalma egy közös mozilátogatás, valamint vásárlási utalvány volt.

Május 12-én, pénteken, ünnepélyes megnyitóval kezdődött a programsorozat. A Rózsahegyi Napok alkalmával hagyomány, hogy a megnyitó ünnepségen felkért előadó mond beszédet.

Ez alkalommal Bella Rózsa köszöntötte az ünnepség résztvevőit, aki megnyitóra szánt gondolataiban szívesen emlékezett vissza egykori iskolájára és tanítóira.

Bella Rózsa grafikusművész, Bozsó János-, Pilinszky János-, és Primus Inter Pares-díjas tanár. Endrődön született és itt kezdte iskolai tanulmányait. A várossal, szülőföldjével mindig szoros kapcsolatot ápolt, és a szülőföld iránt érzett szeretete, az ahhoz való ragaszkodása egész életét és munkásságát áthatja. Több alkalommal volt vendége a Rózsahegyi Napoknak,

és tartott rendhagyó órákat. Alkotásaival, különleges réz- és linómetszési technikájával, könyvillusztrációival (pl. Endrődi Füzetek) maradandót alkotott. Gyakran tart előadásokat utazás és művészet témakörökben Magyarország számos településén és határon túl is. Rendszeresen felkéri képző- és fotóművészeti kiállítások megnyitására. Endrőd történetének megőrzése és megismertetése érdekében végzett munkássága elismeréséül idén Gyomaendrőd díszpolgára lett.

Bella Rózsa megnyitó beszéde végén két rézkarcát és egy általa illusztrált könyvet ajándékozott az iskola közösségének. Köszönjük nagylelkűségét.

A köszöntőt követően Rózsahegyi Kálmán életét idézték fel tanulóink (Botos Lujza 7. b, Kaszás Dávid 6. b, Kóvágó Dominika 8. a, Ujvári Eszter 7. b), majd egy endrődi népdalokból összeállított válogatást hallgathattunk meg az ének szakkörösök előadásában. A dalszöveg Szujó Zsolt és barátai kíséretében hangzott el. A műsort összeállította Kázmér-Bálint Zsuzsa és Nagy Ildikó tanárnők.

A megnyitón két Rózsahegyi-díj került átadásra, melyek közül az egyiket a nevelőtestület, a másikat az intézményvezető saját hatáskörében ítélte oda. A 2022-23-as tanévben a nevelőtestület döntése alapján Tóth Magdolna angol szakos pedagógus, intézményvezetői döntés alapján pedig Timár Judit Gyöngyi gyermekfelügyelő kapta a Rózsahegyi-díjat.

A Szent Imre-díjat a Szent Imre Polgári Iskola 1949-ben végzett tanulói alapították. Az Endrődiek Baráti Köre és az iskola ala-

pítványa átvette és folytatja ezt a nemes hagyományt. A tanterület javaslatára egy 7. osztályos tanuló kaphatja a díjat az adott tanévben nyújtott kiemelkedő teljesítményéért. A 2022-23-as tanévben kimagasló tanulmányi és a judo sportban elért eredményeiért a Szent Imre-díjat Botos Lujza 7. b osztályos tanuló kapta. A díjat Fülöp Imréné, a díj alapítójának képviselőjében, és dr. Varju László, az Endrődiek Baráti Körének elnöke adta át. Gratulálunk a díjazottaknak.

A megnyitó zárásaként Wágner Szilvia 8. a és Tóth Kornél 8. b osztályos tanulók megkoszorúzták Rózsahegyi Kálmán mellsozbrát, amely 2001 óta díszíti iskolánk főbejáratát.

A megnyitó után a meghívott vendégek és iskolánk tanulói rendhagyó órákon vehettek részt. A Rózsahegyi Napok különlegessége, és egyben értéke is, hogy ezeket a rendhagyó órákat felkért előadók teszik színessé. Köszönjük, hogy szívesen fogadták a felkérést, és hogy érdekes és látványos előadásokkal és foglalkozásokkal örvendeztettek meg bennünket:

- Bella Rózsa grafikusművész, tanár „Nemzeti imánk születésének 200. évfordulója alkalmából, Kölcsey Ferenc földjén Szatmárban” címmel tartott rendhagyó órát.

- Szujó Zsolt és barátai Bartók Béla endrődi népdalgyűjteméseiből hoztak egy csokorra valót.

- Horváth Csaba kreatív producer, iskolánk volt tanulója, a média világába engedett bepillantást.

- Dinya Lívია, a Határ Győző Városi Könyvtár könyvtárosa, szintén iskolánk volt diákja, a madarak különleges világába vezette be az alsó tagozatos gyerekeket.

- Jankulár Zsolt természetvédő, Gyomaendrőd természeti értékeit tárta az érdeklődő gyerekek elé.

- Rávai Béla mentőállomás-vezető elsősegélynyújtó oktatója hasznos tudással vértette fel a foglalkozáson résztvevőket.

- Blaskó János és Szujó Zoltán, a helyi Székely Mihály Modellező és Sportklub tagjai, ezúttal a 3D nyomtatás rejtelseibe vezették be az érdeklődőket.

- A Robokaland Gajdács Krisztián és Gajdács-Leszko Georgina vezetésével természettudományos kísérleteket mutattak be tanulóinknak.

- A Kikapcsolók: Hegedűs Éva és Fürj Erik szabadulószoza foglalkozása a logika, az együttműködés, a kritikus gondolkodás jegyében zajlott.

- A Mandula Színház mesejátéka az alsó tagozatos tanulóinkat szórakoztatta.

meg. A grafikusművész közel 60 darab rézkarc munkáját állította ki, és bevezette a jelenlévőket a rézkarctechnika rejtelseibe. A kiállítás június 9-ig, munkaidőben bárki számára látogatható. Köszönjük dr. Szonda István segítő munkáját a kiállítás megrendezésében.

Az ünnepségsorozat méltó lezárásaként, szombaton este rendeztük meg a gálát, melyen iskolánk tanulói közül közel 270-en vettek részt. Zenés-táncos műsorszámok, hangszeres produkciók, mesejáték és jelenetek színesítették azt a két órát, amely alatt örömteli pillanatok gyűjthetett a nagyszámú közönség. Köszönjük a gyerekek és a felkészítőik munkáját!

Szakma Sztár Fesztivál - „szakmát a kézbe”

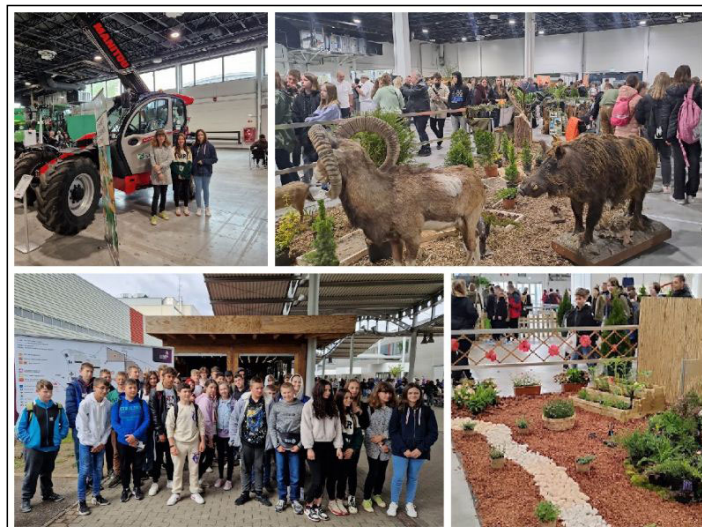
Április 25-én iskolánk hetedik évfolyamos tanulói részt vettek a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által megrendezett XVI. Szakma Sztár Fesztiválon Budapesten, a Hungexpo Budapesti Kongresszusi és Kiállítási Központjában. A fesztivál adott otthont az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyek országos döntőjének és bemutatójának is. A versenyek célkitűzése a gyakorlatigényes, „fizikai” szakmák társadalmi elismertségének és vonz erejének növelése a szakmatanulás népszerűsítése révén. A versenyen több mint 200 versenyző 54 szakmában mutatta meg szakmai tehetségét.

A szakmai versenyek döntői mellett sok interaktív program és tevékenység sziget, valamint az agrár szakmák bemutatói várták az érdeklődő diákokat.

Tanulóink sok élménnyel gazdagodva tértek haza, bízunk benne, hogy a fesztivál hasznos volt számukra a pályorientációhoz.

A délután folyamán Bella Rózsa, „A szülőföld alkotásra szólított” című kiállításának megnyitóján vehettek részt az érdeklődők az endrődi Népházban. A kiállítást Ungválygyi János nyitotta

Folytatás az előző oldalról : Rózsahegyi iskola hírei

Fenntarthatósági témahét

Április 24-28. között iskolánk is részt vett a Fenntarthatósági témahéten. A hetedik és nyolcadikos diákok tanítási órákon beszélgettek a veszélyeztetett fajokról, a biodiverzitásról, a hulladékgyűjtésről, a víz- és levegőtisztaságról, a magyarországi nemzeti parkokról, a Magyarországon és a világban felfedezett új fajokról. A nyolcadikosok online részt vettek Áder János volt köztársasági elnök Klímatanórájában, a hetedik évfolyamosok pedig információs plakátokat készítettek a témában, amiket ki is állítottak az iskola Zsibongójában.

TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért 2023

Iskolánk április 28-án részt vett a TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért akcióban. Az alsós tanulók tanítóik kíséretével az iskola környékét, a felsősök pedig a távolabbi utcákat igyekeztek tisztává tenni. Sok zsák szemetet sikerült összeszednünk, ezzel járultunk hozzá környezetünk tisztaságához.

További képek és cikkek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiiiskola.hu/>

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

A X. Német Nemzetiségi Konferencia

Az idén 10. alkalommal szerveztek Szarvason a Gál Ferenc Egyetemen nemzetiségi konferenciát, melyen a Magyarországon élő nemzetiségek helyzetével, oktatásával kapcsolatban hangzanak el előadások. A nemzetiségek hagyományait, kultúráját is bemutatják a rangos rendezvényen, ahol a német nemzetiséget a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola tanulói képviselték ez alkalommal. 2023. április 19-én délelőtt Szarvasra utaztunk, ahol az 5.a, 5. b és a 7.a osztályos tanulók egy rövid táncot mutattak be, melynek címe Schustertanz. Iskolánk énekkara pedig a „Grün, ja grün sind alle meine Kleider” című dalt adta elő az 5. évfolyamos fiúk közreműködésével. A gyerekek kicsit izgultak a sok neves vendég előtt, de nagyon jól érezték magukat a rendezvényen. Felkészítő tanáraik Domokos Anikó, Ókrös Katalin, Tóthné Kele Ágnes és Schwalm Gyula voltak.

BENDEGÚZ TUDÁSBAJNOKSÁG

Március 24-én iskolánk tanulói részt vettek a Bendegúz Tudásbajnokság megyei versenyén, ahol magyar nyelvtanból, angol nyelvből és matematikából mérették meg magukat. Csodálatos eredmények születtek: angol nyelvből: Valuska Botond I. helyezést ért el, ezzel továbbjutott az országos döntőbe! Magyar nyelvtan: Pintér Száva 10. hely, Varga Eszter 16. hely, Valuska Botond 21. hely, Tóth Gábor 23. hely. Matematika: Valuska Botond 14. hely. Felkészítő pedagógusok: Kovácsné Nagy Katalin, Benéné Rojki Gabriella, Gritta Diána.

Bemutató matematikaóra

A reál munkaközösség bemutató óráját Bela Tibor matematika-fizika-informatika szakos tanár úr tartotta a 7.a osztályban. A kör

kerületével és a Pí értelmezésével ismerkedtek a tanulók. Az óra érdekessége az volt, hogy párban végzett mérésekkel fedezték fel a kör kerületének és átmérőjének hányadosából a Pí értékét. A tapasztaláson alapuló tanulás mintapéldája volt az óra, amit a tanulók lelkesen végeztek.

Színházban

A 7. b osztályból tizenegyen ismét a békéscsabai Jókai Színházba látogattunk el. Most nem zenés darabot választott Jolika néni, hanem egy vígjátékot. A Lady Oscar nagyon jó választás volt, sokat derültünk az előadáson, mindannyiunknak tetszett. Érdekesség volt, hogy nem az épület nagy színháztermében tartották az előadást, hanem a Sík Ferenc Kamaraszínházban, amely az Ibsen-ház része.

III. korcsoportos Diákolimpia megyei atlétika verseny

III. korcsoport lány csapatverseny: 7. helyezett: Kis Bálint Iskola „A” csapat: Furka Dorka, Kovács Petra, Szendrei Virág, Weigert Virág, Pataki Zoé, Uhrin Léna. Egyéni: Furka Dorka 25. hely

III. korcsoport fiú csapatverseny: 4. helyezett: Kis Bálint Iskola: Cserneczki Balázs Benett, Csipai Csongor, Varga Péter, Mertz Máté, Szunyog Hunor, Varjú Zente Egyéni: Cserneczki Balázs 10. hely, Csipai Csongor 18. Varjú Zente 20. hely.

Anyák napja az Őszikék Idősek Otthonában

Örömmel tettünk eleget annak a felkérésnek, amelyet az Őszikék Idősek Otthonának vezetőjétől kaptunk: május 4-én délután a 4. b osztály tanulói anyák napi megemlékezéssel köszöntötték az otthon lakóit. Versekkel, dalokkal, virággal örvendeztették meg a gyerekek az édesanyákat, nagymamákat. A műsort betanította és közreműködött Tóthné Kele Ágnes, Schwalms Gyula és Benéné Rojik Gabriella.

Jubileumi ünnepség Nagyenyeden

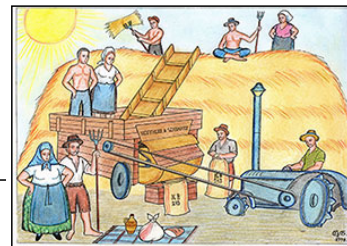
Harminc éves a Máltai Szeretetszolgálat Nagyenyeden! Ebből az alkalomból meghívást kaptunk, ezért nagy örömmel a testvérvárosba utaztunk. Régi és nagyon jó kapcsolatot tartunk fent a Máltaiakkal! Lélekemelő volt az ünnepség minden pillanata! A Színfolt legnagyobb táncosai közül három mazsorett lány fergeteges műsorral köszöntötte a szervezet vezetőjét és a vendégeket! Kardos Ferenc, a Színfolt Mazsorett Táncegyesület támogatója is elkísért bennünket! Mindenkinek köszönöm a tartalmas, szép pillanatokat! Gratulálunk Fari Palkó Ilonának, a Máltai Szeretetszolgálat vezetőjének és munkatársainak, a támogatóknak, hogy munkájukat fáradhatatlanul, lelkiismeretesen, szeretve végzik immáron hosszú idő óta.

Hunya Jolán
Színfolt vezetője

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Eljöhét az idő, amikor a kémiai növényvédelem helyét átveszik a biológiai megoldások?

Sok-sok alkalommal elmondtam már az integrált növényvédelem fogalmát. A kifejezést először hazánkban Jermy Tibor akadémikus használta. A fogalom alatt azt kell értenünk, hogy mindazon műveletek, kémiai, agrotechnikai, mechanikai és egyéb beavatkozások, melyekkel a kártevők egyedszámát a kártételi veszélyhelyzet alatt tudjuk tartani. Jermy professzor meghatározását emlékezetből idéztem, de sokan tettek hozzá és folyamatosan alakítják. A lényeg, hogy ne pusztítsuk ki környezetünket, de tegyük lehetővé a természetet, hogy gazdaságosan termelhessünk. Nagyon sokan háborognak, hogy sok hatékony kémiai szer ki lett vonva a forgalomból, ugyanakkor nem ismerik a védekezés egyéb formáit, például a cikkben szereplő biológiai védekezést. Itt is lehet persze bakot lőni! Többen ismerik a védekezési céllal betelepített harlekin katicát, mely csípése veszedelmes és a kedvenc hétpettyes katicánkra is veszélyt jelent. A cikket gondolatébresztőnek ajánlom.

Forrás: agroinform.hu Részlet a cikkből.

Gyomaendrőd, 2023. 05. 28.

Várfi András
agrármérnök

„A hagyományos kémiai megoldásokat kell kombinálni környezettudatos, akár élő anyagokat, mikrobiológiai készítményeket tartalmazó termékekkel”
– fotó: Shutterstock

Eljöhét az idő, amikor a kémiai növényvédelem helyét átveszik a biológiai megoldások?

A Kwizda Agro Hungary Kft. rendezvényén dr. Cziné Erik növénytáplálási innovációs menedzserrel beszélgettünk az agrárium kihívásairól és jövőjéről.

– Hol tart jelenleg a Kwizda a szerhasználat-csökkentő technológiák és termékek fejlesztésében?

– Azt hiszem, ez elkerülhetetlen, már csak a jogszabályi környezet változása miatt is. Aki benne van a mezőgazdaságban, az tudja, hogy szinte évről évre csökken a **felhasználható növényvédő szereknek** a típusa, a hatóanyagok kivonása folyamatos, ugyanakkor a betegségek, rovarok, gombák ugyanúgy jelen vannak, tehát a kihívások nem kisebbek, sőt az időjárási szélsőségek miatt egyre gyakoribb, hogy egy-egy betegség akár erőteljesebben megjelenik.

Úgy gondolom, hogy a megoldás az úgynevezett hibrid technológiában rejlik, ami azt jelenti, hogy a hagyományos kémiai megoldásokat kombináljuk környezettudatos, akár élő anyagokat, mikrobiológiai készítményeket tartalmazó

termékekkel. Ennek van egy olyan előnye is, hogy akkor járunk el helyesen, ha az első kezeléseket a kémiai szerekkel visszük véghez, és ahogy a betakarításhoz vagy a szedéshez közeledünk, már lehet a biológiai készítményeket is használni, így az élelmiszer-biztonságért is tettünk valamit, hiszen a szermaradványokat ilyen módon tudjuk csökkenteni.

Úgy látom, hogy az még utópisztikus és jó ideig nem várható, hogy a kémiai szereket teljes mértékben mellőzni tudjuk az iparszerű mezőgazdaságból, de az említett kombinált technológiák fogják jelenteni szerintem a következő lépést, és szép lassan el fogunk jutni oda, hogy a kemizálás **bűvköréből bekerülünk a biológia bűvkörébe.**

Tehát én úgy gondolom, hogy most egy olyan átmeneti időszakban vagyunk, amikor a kémiai szerek mellett egyre nagyobb hangsúllyal jelennek meg a biológiai megoldások. El tudom képzelni azt, hogy 10-20-30 év múlva ez az arány a biológiai szerek javára fog elbillenni, nyilván tudva azt, hogy egy biológiai megoldás a természet törvényein alapulva soha nem lesz százszázalékos, nem is lehet, mert akkor gyakorlatilag megállna az élet, az evolúció, a természetes kiválasztódás, de **egy jó hatékonyságot ezekkel a szerekkel el fogunk tudni érni.**

– Tehát ezen dolgozik a Kwizda most is, de az említett időtávban várható, hogy ez az átállás megtörténik.

– Amit mondtam, azt globálisan értem, de ehhez – még ha a megoldások meg is lennének rá – sok mindenre van szükség: például a termelők szemléletváltására, továbbá ezeknek a mikrobiológiai készítményeknek a használata nagyobb odafigyelést igényel, jobban figyelni kell a környezeti viszonyokra, az időzítésre, tehát ezek precízebb, nagyobb szaktudást igénylő megoldások, amelyekre idő kell, de **a tendencia már látható, és úgy gondolom, hogy a termelők is nyitottak erre.**

A jogszabályi környezet a másik hajtóerő, ezt nem szabad elfelejtetni, a harmadik pedig a klímaváltozás, az **időjárási szélsőségek** gyakorisága.

„A hagyományos kémiai megoldásokat kell kombinálni környezettudatos, akár élő anyagokat, mikrobiológiai készítményeket tartalmazó termékekkel” – fotó: Shutterstock

– Említetted az időjárási szélsőségek kihívását, a Kwizda olyan hatásmechanizmusú készítményeken is dolgozik, amelyek a szélsőségesebb időjárási körülmények között is hatékonyak lehetnek?

– Igen, van is olyan termékünk, ami nagyon egyszerűen fogalmazva naptej a növényeknek, tehát az UV-sugárzás káros hatását mérsékli, a napégést. Ez főleg kertészeti termesztők körében népszerű, de már a szántóföldi növénytermesztők is egyre gyakrabban érzékelik a napégés jelenségét. Tehát már most is vannak ilyen megoldásaink.

– Mit csinál pontosan ez a termék a levélfelülettel?

– Ez egy speciális kálium-szilikát-alapú termék, ami vastagítja és erősíti a levélfelületet. A szilikát beépül a levél felületébe, és erősebbé teszi a levelet, illetve ezáltal kicsit **ellenállóbbá teszi akár egy gombás betegség ellen, akár egy szúró-szívó kártevő ellen.**

Természetesen ezt nem úgy kell elképzelni, hogy ezzel megváltoztatjuk a világot, de egy kicsit jelenthet a pohárban, illetve fontos hatása, hogy a párolgást csökkenti, ami már mindenképpen mérhető, tehát kézzelfogható. Ez a szilikátréteg fizikai védelmet biztosít a növénynek, mint egy naptej.

A terméknek egyébként előnye, hogy más, a piacon jelen lévő hasonló termékekkel szemben nem hagy foltot, tehát a betakarítás előtt két héttel is és a kertészeti kultúrákban is nyugodtan használható, szépen beépül a növénybe, **a piacosságát nem rontja a terméknek.**

Véghajrá a megyei labdarúgásban

Fognak a játéknapi, és tovább tart a verseny az aranyéremért a megyei I. osztályú labdarúgó bajnokságban. Ez a tusa csak az utolsó fordulóban fog eldőlni ahol egymásnak feszül a két élcsapat az Orosháza és a Végegyháza.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2023. 04. 29. Gyomaendrődi FC – Végegyházi SE 1 : 5
G.: Molnár T.

A hazai fiatalok, ha jól állnak bele egy-egy mérkőzésbe, akkor komoly fejtörést képesek okozni még a legjobbaknak is. A Végegyháza azonban már nem hibázhat a bajnoki címért folyó versenyben. A vendégek a mérkőzés kezdetétől nagy labdabirtoklási fölényben voltak, de mégis a hazai védelem gyermeteg hibái kellettek, hogy fél óra elteltével már két góllal vezessenek. A második félidő is vendég helyzettel és kapufával indult, de ekkor már a hazai fiatalok is bátrabb játékkal igyekeztek felvenni a versenyt a Végegyházzal. Ennek eredményeként jött is a szépítés. Ekkor a vendégek magasabb fokozatba kapcsoltak és az utolsó húsz percben három gólt szerezve eldöntötték a mérkőzés végkimenetelét. Az eredmény hűen tükrözte a két csapat közötti jelenlegi különbséget.

2023. 05. 06. Jamina SE – Gyomaendrődi FC 1 : 3
G.: Hanea M.(2), Forgács G.

Két fiatal csapat, a csonka bajnokság két utolsó helyezettje csapott össze az egykor szebb napokat látó jaminai sportpályán. Az előző két gól gazdag összecsapáson egy-egy góllal a vendégek bizonyultak jobbnak. Ez a mérkőzés is vendég helyzetekkel indult, majd a hazaiak is magukhoz tértek és több helyzetet is kialakítottak, de azok ki is maradtak. A félidő utolsó negyedórájában egy gólváltást követően egállal zárták a félidőt. A második félidő sem hozott szívporkázó játékot, inkább a küzdelem dominált mindkét oldalon. Aztán a félidő közepén a vendégek egy kicsit jobban összpontosítottak és két szerzett góllal bebiztosították a győzelmüket. A két hasonló képességű csapat csatájából a jobb helyzetkihasználás billentette a Gyomaendrőd felé a mérleget, így megszerezték második tavaszi győzelmüket. Ezzel mindhárom egymás elleni csatájukat a vendégek nyerték.

2023. 05. 13. Gyomaendrődi FC – Gyulai Termál FC 1 : 2
G.: Piss P.

Az eddigi két összecsapást egyaránt a vendégek nyerték a két fürdővárosi csapat mérkőzésein. Az elmúlt heti idegenbeli győzelem önbizalmat adhatott a hazaiaknak, hogy hazai pályán is nyerjenek, kiszolgálva a közönségüket. Az első félidő elejét bátortalan mezőnyjáték jellemezte. Ezt követően voltak hazai védelmi megingások, mégis egy vendég kapu előtti kavardásból a vendéglátók szereztek gólt és előnnyel vonultak pihenőre. A szünetben a gyulai csapat nagy dorgálást kaphatott, mert egy teljesen más szellemű gárda kezdte a második félidőt. Néhány perc játék után jött is az egyenlítés. A lendületük ezt követően is megmaradt, sorra dolgozták ki a helyzeteket. Közben egy hazai ziccer is kimaradt, de a vendég fölény egyre nőtt. Ennek eredményeként fél tucat helyzet is kimaradt majd egy nagyszerűen eltalált szabadrúgás ismét a hazai hálóban kötött ki. Ezzel le is zárult a mérkőzés érdemi része, mert a hazaiaknak erre már nem volt válasza. A második félidő eredményes játékkal a vendégek megérdemelten vitték el a három pontot.

2023. 05. 18. Szarvasi FC 1905 – Gyomaendrődi FC 6 : 1
G.: Hanea M.

Rendhagyó módon a hazaiak kérésére csütörtökön került sor a két szomszédváros találkozójára. A szarvasi csapat megyei kupadöntő érdekeltisége miatt került hét közben lejátszásra az összecsapás. Félórányi játék után már kétféle előnyben voltak a hazaiak, Ekkor a vendégek ziccert hibáztak, majd a félidő végén jött a büntetés egy újabb hazai góllal. A második félidő a vendégek góllal indították, de ennek ellenére elég egyoldalú játék folyt a pályán nyomasztó hazai fölényvel. Ennek eredményeként a vendéglátók újabb három gólt szereztek, és magabiztos győzelmet arattak. Erősen közepes teljesítményt nyújtott a Szarvas, de így is papírforma eredmény született. A találkozót követően Dankó Béla országgyűlési képviselő,

az MLSZ elnökségi tagja nyújtotta át a bronzérmekeket és a dobogós teljesítményért járó serleget a házigazdák játékosainak, vezetőinek.

Fülöp Zoltán

Kedd a kupadöntők napja

Az MLSZ Békés Megyei igazgatósága 2023. május 23-án rendezte meg a 2022/23. évi kupa küzdelmeinek döntőit Békéscsabán a Kórház utcai stadionban. Egyszerre három sorozat zárult le a nap során. A kislélekszámú települések tornáját műfüves játéktéren rendezték, míg a Békés Megyei Kupa, valamint a Békés Megyei Ifjúsági kupa résztvevői a center pályán csaptak össze.

Az MLSZ Békés Megyei Igazgatósága nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy azokat a kistélepeket is bevonják a viharos labdarúgás vérkeringésébe, ahol a humánerőforrás, vagy a gazdasági okok miatt nem versenyezhetnek nagypályás csapatot. Számukra hívták életre tavaly először a kislélekszámú települések kispályás tornáját, melynek „selejtezőiből” a legjobb négy jutott el a fináléig. A tíz békési és két hajdúsági alakulatot tömörítő előcsatározásokból, a Körösújfalú, a Béli, a Geszt és a Nagybánhegyes jutott a négyes döntőbe. A legjobb négy körmérkőzéséből idén az újonc Nagybánhegyes került ki győztesen, két sikerrel megvívott mérkőzés mellett egy döntetlen volt a mérlege.

Végeredmény: 1. Nagybánhegyes 7 pont (3–0), 2. Körösújfalú 5 (4–0), 3. Béli 2 (0–1), 4. Geszt 1 (0–6).

A Békés Megyei Ifjúsági Kupa döntőjében megismétlődött a tavalyi finálé, amelyet akkor is és ebben az évben is a Körösújfalú és a Gyomaendrőd fiataljai vívtak. A lányi csapat túnt esélyesebbnek, hiszen közülük többen a most lezárult NB-III-as felnőtt bajnokságban is alapembernek számítottak. A gyomaendrődi csapat erejét mutatta, hogy háromszor is büntető párbajjal jutott tovább hátrányból fordítva. Közülük is többen a felnőtt csapat oszlopos tagjai.

A sárrétek kezdtek jobban már az 5. percben előnyhöz jutottak. A folytatásban is ők birtokolták többit a játékszer, a gyomaendrődiek csak a félidő második felében tudtak javítani ezen. Ezt követően a félidő hajrájában több lehetőségük volt, meg is duplázhatták volna a lányiak előnyüket, de a helyzetek kimaradtak. A második játékrész nyílt csatát hozott. A gyomaendrődiek próbálták menteni a menthetőt, ám ahogy teltek a percek, egyre inkább felforrósodott a hangulat a pályán. Ennek következtében a játékvezető két magáról megfélemező sárréteket is felmutatta a piros lapot. A kettő közben azonban megduplázódott a lányiak előnye. Kilenc fővel azonban védekezésre kényszerültek. Az emberfórt a Gyomaendrőd gólról tudta váltani, de az egyenlítésre már nem maradt ideje a csapatnak, így 2022 után idén is a lányiak birtokába került a serleg.

A Békés Megyei Kupa fináléját két megyei I. osztályú élcsapat, az Orosházi MTK-ULE 1913 és a Szarvasi FC 1905 vívta. Mindkét fél négy-négy selejtező fordulót vett sikerrel, hogy eljusson a döntőig. A játékszabályok szerint döntetlen esetén büntető rúgásokkal kell eldönteni a kupa sorsát.

Mindkét csapat második döntőjére készülődött. Az első félidőben változatos, iramos csatát láthatott a szépszámú publikum, unalomra nem volt ok. A játékrész első felében az OMTK túnt aktívabbnak. Mindkét csapatnak akadtak jobb periódusai, amikor veszélyeztetni tudta a másik kapuját. A hálóőrökön azonban nem tudtak kifogni a játékosok, pedig nem egy esetben már gólt kiáltott az érintett szurkolótábor. A második játékrész elején némileg váratlanul szerzett vezetést az orosházi csapat az 55. percben. Ezt követően a szarvasiak próbálták tempót váltani, és támadóbb hadrendet ölteni. Az orosházaiak a térfelükre szorultak, de azért a szórványos ellenakcióik rendre fejtörést okoztak az ellenfél védőinek. Az idő fogytával egyre elkeseredettebbé váltak a Körös-partiak rohamai, a védekezésre kényszerülő OMTK pedig nem bírta el a nyomáspróbát. A végére aztán felpörögtek az események. Az utolsó percre fordulva a Szarvas egalizált, a következő akcióból pedig a második találatát is megszerezte, megfordítva ezzel a kupadöntőt. És még nem volt vége! A hosszabbításban az OMTK minden mindegy alapon letámadta ellenfelét és megtalálta a kapuba vezető rést. A döntetlen annyit jelentett, hogy 2017, 2019 és 2021 után ebben az évben is a büntetőpontontról elvégzett rúgások döntötték el a trófea sorsát. Ezt az orosházi labdarúgók végezték pontosabban, így az OMTK neve először került fel a győztesek listájára.

Fülöp Zoltán

Fényképalbum

Malmok

Endrőd

290
éves

„Minden történelmi korban úgy néztek előre az emberek, hogy milyen jó világ lesz, ha eljön a testvériség, egyenlőség korszaka. Vagy később: jó, egy kicsit államosítunk, és akkor végre jó világ lesz. Ha szétverjük a kommunizmust, akkor lesz jó világ. A XXI. századra azonban eljutottunk oda, hogy már nem bizakodunk semmiben, hanem félünk a holnaptól, és ez megbénít bennünket.”

Böjte Csaba

AGRO
ÁRUHÁZTisztelt vásárlóim!
Tavaszi ajánlataim:Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- növényvédőszer (Nevikén, Agrokén), gombaölőszer
- rovarölők, atkaölők (Karate, Zeon, Mospilan, Sherpa, stb.)
- műtrágyák, növénytápok, virágcserépek, virágládák
- kertmagok, bio burgonyák, dughagymák, Hermes-GBBR
- virághagymák, kardvirágok, dália, rózsatövek
- takarófoliák, fénystabilfoliák, geotextiliák, agroszövetek
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- kéziszerszámok, szegyek, csavarok, ásók, lapátok
- festékek, lakkok, ecsetek, vödörök, talicskák
- konyhai eszközök, bográcsok, bográcsállványok
- kutyá-, macskaeledelek

Várom kedves vásárlóimat!

AGRO ÁRUHÁZ

METAL STOP
KERÉKPÁRÜZLET ÉS
ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárak,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.

- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegyek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehóczkiné Timár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Technikai munkatárs: Bukva Csilla *
Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 *
<http://www.varosunkujsg.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu